

Vlaams
Parlement

vergadering **C158 – WEL13**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebeleid

van 1 maart 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over woonproblemen voor alleenstaanden - 1012 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de resultaten van het project opvoedingsondersteuning Triple P, bekendgemaakt op het internationale Triple P-congres in Antwerpen op 10 en 11 februari - 1304 (2010-2011)	8
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over acties in het kader van de Week van de Vrijwilliger en het Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk - 1447 (2010-2011)	13

■

Voorzitter: de heer Tom Dehaene

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over woonproblemen voor alleenstaanden - 1012 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, minister, collega's, ik heb een vraag over woonproblemen voor alleenstaanden. U weet dat ik sterk geïnteresseerd ben in de problematiek van alleenstaanden.

Vandaag is 45 procent van de kandidaten voor een sociale woning alleenstaande. In het armoedeplan van de Vlaamse Regering staat bij het punt 'Betaalbaarheid van sociaal wonen wordt bevorderd', dat de maximale garantie op een betaalbare en kwaliteitsvolle huurwoning voor de sociale huurder centraal staat. Uitgangspunt blijft de koppeling tussen de huurprijsberekening enerzijds en het inkomen en de gezinslast anderzijds.

In een artikel uit 'Woonwoord' waar een directeur van een sociale woonmaatschappij het woord neemt, wordt gesignaleerd dat de inkomensgrenzen voor alleenstaanden die in een sociale woning willen wonen, dringend moeten stijgen, maar dat de overheid weigert om deze inkomensgrenzen op te trekken.

Vandaag is het zo dat een alleenstaande die voltijds werkt en ongeveer 1200 euro per maand verdient, niet in aanmerking komt voor een sociale woning omdat die persoon al boven de inkomensgrens zit. Een alleenstaande die 1200 euro verdient, wordt in dit geval verplicht om te gaan huren op de private markt, waar men vaak maar een woning vindt vanaf 600 euro. Dat komt neer op een woonquote van 50 procent, exclusief de kosten voor nutsvoorzieningen. De directeur beklagt er zich over dat dit punt al vaak gesignaleerd is aan de overheid, maar dat de overheid halsstarrig weigert om de inkomensgrenzen van alleenstaanden op te trekken.

Minister, u geeft in uw armoedeplan mee dat het Steunpunt Wonen en Ruimte aan het onderzoeken is hoe de huurlast beter onder controle kan worden gehouden.

Minister, klopt het dat de Vlaamse overheid weigert om de inkomensgrenzen van alleenstaanden te verhogen? Bent u zich bewust van het feit dat men hiermee het armoederisico voor alleenstaanden verhoogt? Wat doet u om het armoederisico voor alleenstaanden te beperken? Wat is de stand van zaken inzake het onderzoek naar hoe de huurlast onder controle kan worden gehouden?

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, minister, collega's, ik wil me aansluiten bij de bekommernissen zoals ze door mevrouw De Waele zijn geformuleerd. Ik heb nog één bijkomende vraag die toch niet onbelangrijk is.

Minister, het steunpunt behoort inderdaad wel tot uw bevoegdheid, maar de echte problematiek hoort eerder thuis in het beleidsdomein Wonen. Ik had graag van u vernomen of er over deze zeer specifieke materie – ik neem aan dat deze problemen zich in vele grote steden voordoen, maar ook steeds meer in kleinere steden en in landelijke gebieden – overleg is geweest met de bevoegde minister voor Wonen en wat zijn de resultaten?

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, minister, collega's, u hebt inderdaad de horizontale bevoegdheid over armoede, maar het gaat hier effectief over een deelaspect, namelijk wonen van alleenstaanden. In de commissie hebben we al heel wat gesprekken en discussies gevoerd rond kansarmoede, ook van alleenstaanden. Ik wil niet vooruitlopen op uw antwoord, maar ik veronderstel dat u ook zult zeggen dat wonen maar een deelaspect is van dat gegeven.

Beide collega's hebben wel een belangrijk punt aangeraakt. Het Steunpunt Ruimte en Wonen is al aangehaald. Het gaat niet alleen over wonen, maar ook over ruimtelijke ordening. We hebben er in de commissie al aandacht aan besteed, maar ik denk dat het herzien van de inkomensgrenzen bij de evaluatie van het Socialehuurbesluit wel aan bod zal komen. We hebben het vorige week ook nog gehad over de kwaliteitsbewaking, want het is een en-verhaal. We zullen het vandaag met een en-enverhaal moeten doen: de privéhuurmarkt samen met de sociale huisvesting. Dat zal nodig zijn om de kwaliteit te bewaken en om de mogelijkheid te geven aan onder meer alleenstaanden om een kwaliteitsvolle, betaalbare woning te vinden op die markt.

Belangrijk is het Grond- en Pandendecreet. We hebben nu voorzien in een sociaal objectief. Dat lijkt misschien vergezocht, maar is het helemaal niet. Op dit moment is dat het instrument bij uitstek, ook voor de lokale besturen, om op die doelgroep in te spelen. Het is misschien interessant om deze discussie ook voort te zetten in de commissie Wonen en om te vragen hoe het nu zit met die lokale besturen. Wie besteedt er in zijn lokale woonplannen aandacht aan? De minister van Wonen heeft al aangegeven dat ze die plannen steeds belangrijker acht. De lokale besturen moeten ze opstellen en bovendien gebeurt het overleg met de sociale huisvestingsmaatschappijen ter plaatse. Daar kan en zal meer aandacht aan worden besteed in de toekomst.

Ik besef maar al te goed dat als we die maatregelen vandaag vormgeven, het effect ervan nu nog niet gemerkt zal worden, dat zal pas de komende jaren het geval zijn.

Ook de privésector is belangrijk en daar kan vandaag al op worden ingespeeld. Privé-initiatieven zijn onderworpen aan het bindend sociaal objectief. Lokale besturen kunnen er echt wel hun stempel op drukken door aandacht te vragen voor kleinere woningen en voor alleenstaanden.

Minister, ziet u dat ook zo? Het zullen vooral Wonen en Ruimtelijke Ordening zijn die op dat deelaspect verder moeten inspelen naast wat er nu op de private huurmarkt kan gebeuren met huursubsidies en dergelijke meer.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Voorzitter, minister, collega's, net als de vorige sprekers, met uitzondering van mevrouw Dillen, ben ik lid van de commissie Wonen en het is alsof ik in de commissie Wonen zit in plaats van in de commissie Welzijn. Zoals mevrouw De Wachter opmerkte, kwam de vraag wat er effectief kan worden gedaan op het vlak van armoedebestrijding inzake de woonproblematiek, al ruimschoots aan bod in de commissie Wonen. We moeten durven toe te geven dat het vooral alleenstaanden zijn die onder de armoedegrens vallen omdat huren op de private huurmarkt heel duur is.

Ik ben eveneens benieuwd naar het antwoord, want ik meen ook dat dit een beleid is dat samen met dat van minister Van den Bossche moet worden gevoerd. Vanuit CD&V hebben we tot nu toe heel veel vertrouwen in dat beleid. Ik heb de indruk dat ze een heel goed woonbeleid voert. Het klopt ook dat het overlapt met het beleid inzake Ruimtelijke Ordening van minister Muyters. We moeten alles op alles zetten. Ik ben vanuit CD&V benieuwd naar uw antwoord op de vraag hoe we ervoor kunnen zorgen dat alleenstaanden die onder de armoedegrens zitten, een verdere tegemoetkoming kunnen krijgen vanuit Vlaanderen.

De voorzitter: De vraag werd hier geagendeerd omdat ze vooral gaat over armoede, het armoederisico bij alleenstaanden en de inkomensgrenzen. De minister is overkoepelend verantwoordelijk voor het armoedebeleid, en het leek ons gepast om de vraag hier te agenderen. *(Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen)*

Ik weet dat de opmerkingen geen kritiek waren, maar een verduidelijking.

Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, ik kom natuurlijk altijd graag naar deze commissie, het is beter om de armoede samen onder de aandacht te brengen. Ik wil meteen ook mevrouw Dillen een beetje geruststellen, want er is heel veel overleg met het kabinet van mevrouw Van den Bossche als het over Wonen gaat en met dat van minister Vandeurzen als het over Welzijn gaat. We proberen samen te bekijken wat de beste beleidsmaatregelen zouden zijn.

Mevrouw De Waele, in het kader van de evaluatie van het kaderbesluit Sociale Huur wordt de inkomensgrens voor inschrijving voor een sociale huurwoning voor alleenstaanden bekeken. Zonder momenteel reeds ten gronde uitspraken te kunnen doen, denk ik niet dat enkel het verhogen van de inkomensgrens van inschrijving voor een sociale huurwoning voor alleenstaanden op korte of middellange termijn een reëel effect kan sorteren op het armoederisico. Er moet een globaal beleid worden gevoerd om het algemene inkomensprobleem en andere maandelijkse onkosten op te lossen, dat is ook een beetje de ratio legis van de Vlaamse Regering die probeert om een geïntegreerd beleid te ontwikkelen.

Zoals terecht in de vraagstelling wordt opgenomen, bedroeg het aandeel alleenstaande kandidaat-huurders voor een sociale huurwoning eind 2009 ongeveer 45 procent. Dit aandeel vertegenwoordigt bijna 38.500 alleenstaanden die momenteel ingeschreven zijn en moeten rondkomen met een inkomen onder de huidige grens van 19.169 euro.

De omvangrijke noden van de huidige doelgroep van de sociale huisvesting vergen absoluut een versnelde verruiming van het aanbod van sociale huurwoningen. Daar wordt ook aan gewerkt door minister Van den Bossche, onder meer door uitvoering te geven aan het decreet Grond- en Pandenbeleid.

Anderzijds is er het probleem van de private huurmarkt waar de prijzen aan de onderkant erg hoog liggen. Hier is onder andere nood aan een objectivering van de huurprijs en aan een verbetering van het huurwaarborgsysteem voor de kansarmen. Deze beide bevoegdheden liggen echter op het federale vlak. Het ontbreken van een federale regering met volledige bevoegdheden, verhindert op dit moment vooruitgang in dit dossier.

Wat de Vlaamse huursubsidie betreft, worden momenteel de knelpunten geïnventariseerd met het oog op een verdere aanpassing en uitbreiding.

Ten slotte wil ik ook aanstippen dat ook op het vlak van dak- en thuisloosheid initiatieven worden genomen. Er is een werkgroep aan de slag die een actieplan uitwerkt op basis van de algemeen aanvaarde strategische doelstellingen zoals ze ook geformuleerd werden door de Europese koepel van organisaties die specifiek werken met deze doelgroep.

De alleenstaanden zijn socio-economisch een kwetsbaardere groep aangezien ze per definitie afhankelijk zijn van één inkomen of een vervangingsinkomen. Om het armoederisico in onze samenleving te beperken, moeten we in eerste instantie een leefbare minimumuitkering kunnen garanderen voor mensen die er door omstandigheden op moeten terugvallen. En dit wil zeggen een leefloon en uitkeringen die huishoudens in staat moeten stellen om minimaal op een fatsoenlijke manier in hun fundamentele behoeften te kunnen voorzien.

De resultaten van het onderzoek naar een budgetstandaard voor Vlaanderen, door Storms en Van Den Bosch uitgevoerd in 2009, kunnen als basis dienen. Ik wil dit trouwens ook agenderen op het eerstvolgende Interministeriële Comité Integratie in de Maatschappij, vermits het ook de federale collega's zijn die bevoegd zijn voor de uitkering van de leeflonen. Ik wil er u ook nog eens aan herinneren dat ook de Vlaamse Regering in het kader van het samenwerkingsfederalisme uitdrukkelijk aan de federale regering gevraagd heeft om die minimumuitkeringen op te trekken. Dat is ongeveer een jaar geleden gevraagd.

Maar, naast deze problematiek waar we ons niet achter moeten verschuilen, is armoede zoveel meer dan een inkomensprobleem. Het gaat uiteraard ook over achterstelling op het vlak van werken en wonen, over gezondheid, scholing, opleiding, uitbouw van sociaal netwerk, enzovoort. Dat zijn allemaal bevoegdheden waar Vlaanderen wel zelf verantwoordelijk

voor is. Zeker voor alleenstaande ouders is een kwaliteitsvol en toegankelijk netwerk van kinderopvangmogelijkheden cruciaal.

Het is op al deze domeinen dat u in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) concrete acties vindt. Specifiek op het vlak van huisvesting zet collega Van den Bossche enerzijds in op een substantiële verruiming van het aanbod sociale huurwoningen met 37.000 eenheden tegen 2020, anderzijds wil ze het aanbod kwaliteitsvolle en betaalbare private huurwoningen verhogen. Hiertoe werkt minister Van den Bossche aan de verdere uitbreiding van de sociale verhuurkantoren. Dat weten de leden van de commissie Wonen allicht beter dan ik.

Het onderzoek ‘Huurlasten en betaalbaarheid in de sociale huisvesting’, waar mevrouw De Waele naar verwees, is nog niet opgeleverd. Daarom kan ik u daar op dit moment nog niet veel over vertellen.

Ik kan u wel al een aantal cijfers geven. Het Vlaams armoederisicopercentage is vandaag 12 procent. Wij staan hiermee op de vijfde plaats in de EU. Het EU-gemiddelde is 16 procent en het Belgische gemiddelde is 15 procent. De groep van alleenstaanden maakt 20,7 procent uit. Dat kun je uitsplitsen in 23 procent 65-plussers, 28 procent eenoudergezinnen, 46 procent niet-EU-burgers, maar vooral – en dat is het meest dramatische – 71 procent werkloze gezinnen met kinderen. Zo krijg je zicht op de samenstelling van die groep alleenstaanden.

Ik begrijp de opmerking van mevrouw De Wachter volledig: het sociaal objectief is een belangrijk instrument dat werd gecreëerd, waar lokale overheden heel wat mogelijkheden krijgen om voldoende aandacht te geven aan de huisvestingsprojecten die er in de gemeente lopen. Ik kan me voorstellen dat het belangrijk is om die discussie ook nog eens in de commissie Wonen op te volgen en verder in te zoomen op de manier waarop de gemeenten daarmee kunnen omgaan. Het is misschien het moment om daar een korte evaluatie te maken. Het is zeker interessant om te bekijken welke steden daar uitzonderingen op vragen, want dat geeft dan ook aan dat men dat instrument niet wenst te gebruiken. Dat is misschien een debat dat jullie het best met minister Van den Bossche voeren, maar waar ik zeker en vast – als jullie dat wensen – ondersteuning bij kan bieden.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Het is inderdaad een thema dat zowel in Wonen, Welzijn als Ruimtelijke Ordening ter sprake kan komen. U bent minister van Armoede. Voor de parlementsleden is het natuurlijk vrij eenvoudig en gemakkelijk om één aanspreekpunt te hebben. U hebt een overkoepelende bevoegdheid. Sowieso speelt u dan een coördinerende rol en bent u het centrale aanspreekpunt voor ons. Daarom richt ik mij tot u om al die vragen te stellen.

Ik ben misschien niet duidelijk genoeg geweest in mijn inleiding. Het gaat wel degelijk over de inkomensgrens die er vandaag is. Er zijn misschien redelijk veel mensen die 1200 euro verdienen, maar dat is net niet genoeg om aan een sociale huurwoning te geraken. Daar gaat de problematiek eigenlijk over. De sociale huurwoningen staan eigenlijk niet echt open voor alleenstaanden. De collega's uit de commissie Wonen weten ook dat ik er al meermaals heb aangehaald dat de overheid bij monde van de sociale huisvestingsmaatschappijen, echt wel tekortschiet in haar doel om de meest kwetsbaren van onze maatschappij te helpen. Onder die meest kwetsbaren moeten we ook de categorie alleenstaanden rekenen.

Als je met twee bent en je hebt elk 1200 euro, heb je samen 2400 euro. Daarmee kun je makkelijker een woning huren of andere zaken betalen, omdat je samen twee inkomens hebt. Maar alleen is maar alleen. Bovendien zijn er heel wat bijkomende kosten.

Ik verwijs ook naar gezinnen die een tegemoetkoming krijgen. Per kind in het gezin wordt de grens opgetrokken en het premiestelsel verhoogd. Voor alleenstaanden wordt dat echter niet gedaan. Ik wil ervoor pleiten dat er voor alleenstaanden ook een zekere quotering zou

bijkomen zodat die grens toch wat aannemelijker wordt. Daar gaat mijn vraag specifiek over. Het inkomen is zeker aan de lage kant en onvoldoende om uw plan te kunnen trekken in deze maatschappij. Maar ik denk dat er in de regelgeving over de sociale woonactoren iets moet worden gewijzigd om die grens op te trekken.

Bijkomende zaken, zoals huursubsidies enzovoort, zijn zeker waardevol. Maar in essentie gaat het wel over die inkomensgrens.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, minister, ik ga me proberen in te houden, maar mevrouw De Waele prikkelt wel mijn nieuwsgierigheid. Ik stel voor om in de commissie Wonen opnieuw een debat te houden, want ik vraag me af wat het standpunt van LDD is over het Grond- en Pandendecreet. Dat is me nu niet meer duidelijk. Ik heb altijd begrepen dat ze geen voorstander waren van het Grond- en Pandendecreet, maar als je aan dit probleem op termijn iets wil doen, dan zal het via het Grond- en Pandendecreet en via het sociaal objectief moeten worden aangepakt. Als ik het goed begrijp, hebben we een medestander meer voor de initiatieven die we hierover nemen.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Voorzitter, minister, ik kan me eveneens bijna niet inhouden als ik collega De Waele hoor. U zegt dat de sociale huisvestingsmaatschappijen tekortschieten. Een inkomen van 1200 euro is inderdaad zeer weinig, maar men mag niet vergeten dat er op de wachtlijst mensen staan die nog minder hebben. Net door het Grond- en Pandendecreet zullen er meer sociale woningen kunnen worden gebouwd waardoor kan worden nagegaan of er in het Sociale Huurbesluit een aanpassing kan gebeuren. Ik zou zeggen: alle hens aan dek om ervoor te zorgen dat er bijkomende sociale woningen kunnen worden gebouwd.

Minister, u hebt enkele punten aangehaald zoals het leefbare minimuminkomen verhogen. Spijtig genoeg is dat geen bevoegdheid van u. Ik ga er wel mee akkoord dat het belangrijk is om wonen en werken te stimuleren, want als men woont en dan werk heeft, kan men uit de armoede geraken. Het is belangrijk dat we via het Grond- en Pandendecreet inzetten op meer betaalbare woningen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik kan hier weinig aan toevoegen. Het heeft absoluut geen zin om de grenzen op te trekken als we weten dat er daardoor niet meer sociale huurwoningen op de markt beschikbaar zullen zijn. Integendeel, er zijn nu al lange wachtlijsten van mensen die onder de grenzen vallen en die nu ook geen huurwoning krijgen bij gebrek aan aanbod.

Ik ondersteun wel de collega's als ze zeggen dat we vooral moeten inzetten op een beter aanbod zowel in de sociale huisvesting als op de privémarkt tegen betaalbare prijzen.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, minister, het Grond- en Pandendecreet hoort zeker niet in deze commissie thuis. Onze visie daarop is duidelijk.

Wij blijven bij ons standpunt dat de middelen die de overheid inzet om tegemoet te komen aan de kwetsbare huurder, verkeerd worden ingezet. Wij pleiten ervoor om meer sociale huurwoningen te bouwen in plaats van koopwoningen en kavels. Misschien kan dat een antwoord zijn op de bezorgdheden van de collega's.

Minister, het is juist dat er heel wat wachtenden zijn die misschien nog veel minder verdienen. Het is net de taak van de overheid en van de sociale huisvestingsmaatschappijen om die kwetsbaren voorrang te geven. Nu is het zo dat mensen die uit een kwetsbare situatie zijn gekomen voorrang krijgen of in een sociale woning kunnen blijven wonen. Op die manier zullen de plaatsen altijd bezet blijven. Vandaar mijn vurig pleidooi: geef aandacht aan de meest kwetsbare huurders in deze maatschappij.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de resultaten van het project opvoedingsondersteuning Triple P, bekendgemaakt op het internationale Triple P-congres in Antwerpen op 10 en 11 februari - 1304 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, minister, collega's, ik trap een open deur in als ik zeg dat ik altijd grote vragen heb gehad bij het Triple P-programma als programma voor opvoedingsondersteuning. Die vragen zijn alleen maar groter geworden na het internationaal congres van twee weken geleden, waar u het slotwoord voerde. Er was heel wat pers aanwezig, zelfs prinses Mathilde heeft zich tot grote fan van Triple P verklaard.

Dat laatste is echter geen referentie. Wat me vooral heeft verbaasd, is de communicatie van de kant van de initiatiefnemers. Zo las ik in de krant dat de 20.000 ouders die de voorbije jaren met Triple P in aanraking kwamen, maar liefst 11 procent minder gedragsproblemen melden bij hun kinderen. Minister, dat is natuurlijk onwaarschijnlijk nieuws. Dat is waarschijnlijk ook de reden waarom een van uw voorgangers, mevrouw Vervotte, voor Triple P is gevallen. Dat programma wordt voorgesteld als evidence-based, als wetenschappelijk onderbouwd. Als minister garandeert u dat het invoeren van dat programma het aantal kinderen met gedragsstoornissen zal doen afnemen.

Ik wou dat ik dat kon geloven. Dan zou ik het ook aankopen, en meteen en massaal. Ik geloof er echter minder dan ooit in. Dit staat trouwens in zeer schril contrast met een ander onderzoek dat ook in provincie Antwerpen heeft plaatsgevonden en dat ons in de Commissie Jeugdzorg werd voorgesteld. Uit dat onderzoek bleek dat precies Antwerpen een uitschieter is als het gaat over de toename van het aantal kinderen en jongeren in de bijzondere jeugdzorg, de jeugdpsychiatrie, het bijzonder onderwijs, over het aantal kinderen met gedragsstoornissen enzovoort.

Nu, die positieve cijfers over Triple P – en dat is toch wel de kern van mijn betoog – komen uit een evaluatierapport dat een aantal leden ook in hun bezit hebben en dat op dat congres naar voren werd gebracht. Het rapport werd geschreven door professor Dirk Deboutte en Mevrouw Inge Glazemakers van het Collaborative Antwerp Psychiatric Research Institute (CAPRI). Minister, laat dat nu net het centrum zijn dat de Triple P-opleidingen organiseert, dat werd geaccrediteerd door de Australische professor Matt Sanders, die ook de kostprijs van 800 à 1000 euro per opgeleide medewerker incasseert. Zacht uitgedrukt lijken dat me niet echt de goede voorwaarden om een waardevolle evaluatie van een bepaald programma te maken.

Ik heb dat hele evaluatierapport nader bekeken. Ik heb ooit nog een jaar of vijf zelf wetenschappelijk onderzoek gedaan. De haren rezen me helemaal ten berge, niet zozeer omwille van wat er in dat onderzoek staat, maar omwille van de conclusies die worden getrokken. Zo is de hele theorie van professor Sanders gebaseerd op wat hij het populatieparadigma noemt: men gaat niet op zoek naar mensen met problemen, maar men wil een totaalpopulatie bereiken met opvoedingsondersteuning. Er wordt gesteld dat men eigenlijk 33 procent van de populatie moet bereiken, wil men een reductie met 5 procent van de emotionele of gedragsproblemen bewerkstelligen.

Het gaat dus over 33 procent van de Antwerpenaren. Er is een telefonische enquête gedaan, waarvan men zelf zegt dat ze werd gekenmerkt door een oppervlakkigheid van de vragen en een beperkt bereik. Er werd immers gebeld naar vaste lijnen, en steeds minder mensen hebben een vaste lijn. De populatie die zo uiteindelijk werd bereikt, bestond voornamelijk uit

ouders tussen 31 en 40 jaar die hadden voortgestudeerd, en 81 procent had een betaalde baan. Het is dus echt een populatie van de middenklasse die werd bereikt.

Die mensen werd gevraagd of ze zich het voorbije jaar zorgen hadden gemaakt over hun jongste kind. Bij een kleine 30 procent van de gevallen was er sprake van medische zorgen. De gemiddelde leeftijd van die kinderen is 6 jaar. Die kinderen hebben al wel eens een griep of een keelontsteking, of een hardnekkige hoest. Bij 24 procent was er sprake van leerproblemen, bij 17 procent van gedragsproblemen en bij 11 procent van emotionele problemen. Twee op drie ouders hebben het voorbije jaar hulp gezocht, maar die hulp was in 73 procent van de gevallen hulp van de familie. Amper 2 procent heeft hulp gezocht bij een psycholoog.

Als dan wordt gevraagd of men een Triple P kent, zegt 30,3 procent van de bereikte ouders – middenklasseouders – dat ze het kennen van een boekje dat hun kind meebracht van de school of dat ze hebben zien liggen bij Kind en Gezin.

Niemand heeft het Triple P-programma de voorbije jaren gevolgd, maar de conclusie is wel dat het objectief bereikt is, dat 30 procent van de populatie bereikt werd.

Het wordt helemaal raar als het over de tevredenheid gaat. De tevredenheid wordt gemeten bij ouders die echt een Triple P-programma volgden. U kunt het geloven of niet, maar de tevredenheid wordt gemeten met vragenlijsten die zijn opgemaakt door professor Sanders en zijn team – van incest gesproken.

In het niveau 2 luidt de conclusie dat de ouders het programma interessant vonden, maar dat ze eigenlijk te weinig tips kregen om er thuis ook iets mee te doen. Wie niveau 3 volgde, zei tevreden te zijn, maar zich na het programma niet sterk genoeg te voelen om het anders aan te pakken. Mensen uit niveau 4 zeggen dat ze tevreden zijn en dat ze het gevoel hebben dat de hulpverleners naar hen hebben geluisterd. Op geen enkele manier wordt gezegd dat ze echt tools hebben verworven om de opvoeding van hun kinderen op een andere manier aan te pakken.

De hulpverleners die de opleiding hebben gevolgd, zeggen dat ze de opleiding wel interessant vonden, maar dat ze de aangeleerde vaardigheden niet diepgaand genoeg vonden om ze toe te passen. Dat blijkt ook uit de cijfers. De meeste opgeleide hulpverleners, die dit dure programma van 800 tot 1000 euro hebben gevolgd, gebruiken het programma niet. Van groep 4 gebruikt 75 procent het programma niet, omdat ze zich onvoldoende bekwaam voelen om het te gebruiken.

Ik kom tot de conclusies die in de krant kwamen. Bij de vraag of men een verschil merkt bij de kinderen, staat een ingewikkelde reeks vragenlijsten. Het rapport rapporteert er heel kort over en verwijst naar een figuur 10 die er niet in staat. Uiteindelijk luidt de conclusie wel dat 11 procent van de kinderen blijkbaar minder gedrags- en emotionele stoornissen heeft. Ik vind dit echt betwistbaar.

Minister, het hele congres baadde trouwens in een hoera-sfeertje. Criticasters waren niet uitgenodigd. Oorspronkelijk had professor Deboutte me gevraagd om deel te nemen aan het debat, maar ik heb zelfs geen uitnodiging gekregen. Er zijn professoren in Gent en Leuven die zich uitdrukkelijk grote vragen stellen bij dit programma, maar zij worden niet uitgenodigd. Alles is hoera en joepie.

De pedagogische deskundigen van Leuven en Gent hebben vooral problemen met het feit dat de overheid dit als enig goed programma aankoopt en het dan weliswaar niet zelf oplegt, maar ziet dat het door de sector wordt opgelegd.

Collega's, ik wil u de mail niet onthouden die ik heb gekregen van een medewerker van een dienst voor gezinsondersteuning. Hij zegt me: "Van bij het begin had ik een negatief gevoel. Ik had een sektegevoel. Dat zou op zich nog niet zo erg zijn, moest ik ervan overtuigd zijn dat het programma dan ook nog werkte, maar dat doet het niet. Ik heb heel vaak lessen gegeven

aan kansarme gezinnen, de helft kwam vaak niet meer opdagen na één les, de andere helft was er omdat het werd verplicht: ze moesten de lessen volgen, anders kregen ze geen verdere hulp vanuit de dienst gezinsondersteuning. Ik heb ‘multiproblem’ gezinnen zien afhaken die onze hulp heel erg apprecieerden, maar ze wilden de opleiding niet volgen en dus konden ze ook niet bij ons terecht. De vragenlijsten die de mensen moesten invullen, die hebben wij ingevuld, want die mensen waren Triple P zo beu dat ze ze niet meer wilden invullen. Onze teamleider zag Triple P als een reddingsmiddel voor onze dienst en verplichtte alle teambegeleiders met dat, en alleen met dat, programma te werken. Ik heb samen met twee andere collega’s ontslag gegeven uit mijn dienst. Ik heb geprobeerd, maar ik kan niet iets meegeven waar ik zelf niet in geloof. Ik werk nu in de pleegzorg in Limburg en ik hoop van harte dat dit programma niet overwaait naar Limburg, want dan zal heel de ellende opnieuw beginnen.”

Ik zou nog veel kunnen zeggen over de middenklasse en over het asociale, maar die zaken kent u al. Ik kom tot mijn vragen.

Minister, zult u de Triple P-methode verder uitrollen in heel Vlaanderen op basis van dit zelfevaluatierapport van het onderzoeksinstituut?

Was u trouwens op de hoogte van het rapport en de conclusies voor u het woord nam op het Triple P-congres?

Vindt u het verantwoord dat de overheid kiest voor één welbepaald en dan nog wel een commercieel project voor opvoedingsondersteuning?

Bent u bereid om het ‘evaluatierapport implementatie Triple P in de provincie Antwerpen’ voor te leggen voor reactie aan een aantal andere wetenschappers? Dit is voor mij een heel belangrijke vraag.

Zult u het Triple P-systeem verder implementeren en zo ja, wat is de kostprijs van deze implementatie?

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Voorzitter, misschien is de bekendheid van Triple P een stuk gestegen na het interview in Humo, maar het onderzoek kwam daarvoor. Er zijn een aantal zaken. De teneur om heel erg ons best te doen om het ofwel op te hemelen ofwel helemaal af te breken, is een beetje vreemd aan heel het gebeuren. Ik heb iets meer dan vijf jaar onderzoek gedaan, maar ik ben geen deskundige in opvoedingsondersteuning.

In de discussies die we de laatste maanden hebben gehad, ook in de Commissie Jeugdzorg, is het belang van opvoedingsondersteuning al een aantal keer gebleken. De vraag is hoe we het doen. Ik denk niet dat er een ideaalmodel is of een model dat alle doelgroepen moet bereiken en dat specifiek op alle doelgroepen moet worden geïmplementeerd, daar geloof ik niet in. Ik snap ook de relatie die wordt gevonden in de cijfers over de jeugdzorg niet. Het is zo dat er in Antwerpen een enorme stijging is van kinderen en jongeren in de jeugdzorg. De hoofduitleg daarvoor is niet dat alle opvoedingsondersteuning faalt, maar dat er veel diagnoses worden gesteld en dat daar jeugdzorg aan wordt gekoppeld. Bij het cijfer van min 11 procent kunnen we inderdaad vragen stellen, maar dat nonsens noemen omdat het aantal kinderen in de jeugdzorg stijgt in Antwerpen, is voor een onderzoekster een rare correlatie, mevrouw Vogels.

Ik heb het onderzoek ook gelezen. Het is ook ter sprake gekomen op het congres, waar ik wel aanwezig was. Ondertussen is er wel wat onderzoek en meting gebeurd. Zoals heel vaak in de welzijnssector is het bijzonder moeilijk om uitgaven en keuzes te vertalen in heel concrete maatstaven die door niemand betwist zouden worden. Op het congres heb ik de volgende opmerking over de cijfers gemaakt. In level 3 zijn er inderdaad heel wat ouders die zeggen dat ze er wel wat aan gehad hebben, maar dat ze betwijfelen of ze zelf in staat zijn om de methodes verder met succes toe te passen binnen het gezin. Het was opvallend dat er redelijk

veel waren die dit stelden. Ik heb daar een vraag over gesteld. Het antwoord was dat er ook opvolging is en dat die ook nodig is. Als we evidence-based willen werken, zal het niet makkelijk zijn om puur op basis van cijfers en statistieken alles te verantwoorden en te objectiveren.

Als we iedereen die heel erg zijn best doet om dingen meetbaar te maken, afstraffen met een zware discussie over cijfers, krijgen we het omgekeerde van wat we nu hebben, namelijk dat heel vaak zonder onderzoek en bevraging een aantal methodes worden geëvalueerd. Als het gaat om de vraag wie we ermee bereiken, dan ben ik niet van mening dat we hiermee iedereen, alle gezinnen moeten bereiken. We hebben ondertussen al vaak genoeg gehoord in de Commissie Jeugdzorg dat alles inzake opvoedingsondersteuning en preventieve werking, veel meer aanwezig zou moeten zijn en veel meer impact zou moeten hebben. Volgens mij moeten we discussiëren over de vraag of dit al dan niet een methodiek met een toegevoegde waarde is om een groep te bereiken waarvan we het nodig achten dat we die bereiken. Ik meen niet dat het de bedoeling was om alle gezinnen te coveren en om te stellen dat dit de methodiek wordt die we algemeen zullen invoeren.

Ik vraag om verder te bouwen op de discussie die we hier eerder hebben gevoerd. In welke mate kunnen we op dit moment, op basis van de beginnende projecten, al zeggen dat er over de resultaten al algemene conclusies of conclusies ter veralgemening kunnen worden getrokken? En in hoeverre leren de resultaten ook iets over de moeilijkheid om evidence-based te werken als we moeten evalueren of de middelen goed besteed zijn en of het een goede methodiek is?

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik was niet van plan het woord te nemen, maar ik wil graag een bijkomende bedenking maken na het betoeg van de heer Crombez.

Minister, het is inderdaad zo dat in de Commissie Jeugdzorg het belang van de opvoedingsondersteuning in diverse vormen door verschillende deskundigen vanuit verschillende hoeken werd beklemtoond. Tegelijkertijd hebben we tijdens deze hoorzittingen toch al vaak zware kritiek gehoord van die deskundigen op de manier waarop de opvoedingsondersteuning in Vlaanderen wordt gespecialiseerd. Minister, ik denk dat het in het kader van deze discussie toch niet onbelangrijk is om dat hier even in het midden te gooien. Naar aanleiding van de conclusies die uit deze hoorzittingen zullen worden getrokken, zullen we de gelegenheid krijgen om daar ook aandacht aan te schenken.

Minister, hopelijk zult u de nodige lessen trekken uit de aanbevelingen die zullen worden geformuleerd. Maar die kritische benadering, mijnheer Crombez, is toch wel heel belangrijk.

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Ik vraag me af of het goed is zich te beperken tot één methodiek. Ik denk dat je ook methodieken moet toelaten die misschien meer aan specifieke situaties beantwoorden.

In het buitenland, bijvoorbeeld in Ierland en Engeland, koopt men dat programma zelf aan en neemt men het in eigen beheer. Dat doet de kostprijs toch in belangrijke mate dalen.

Men zou ook kunnen overwegen om die Triple P in te voeren in het programma voor de opvoeders. Zo moet je ze achteraf niet naar een cursus sturen.

In het tijdschrift Welzijnswerk hebben we gelezen dat het directiecomité van Kind & Gezin het programma positief heeft geëvalueerd. Wat zal de kostprijs van die beslissing zijn als men dat uitbreidt naar alle regioteams?

De heer Tom Dehaene: De verdienste van dit project is dat we gestart zijn met een evidence-based product. Dat is het grote voordeel. Er is natuurlijk een grote kostprijs gekoppeld aan dat onderzoek. We kunnen ervoor kiezen zelf een onderzoek te voeren en jaren te investeren

in de methodiek en het onderzoek. Hier hebben we ervoor gekozen iets uit te proberen dat al in andere landen getest is.

Je kunt het wetenschappelijk onderzoek van die landen natuurlijk altijd in vraag stellen. Ik ben misschien wat naïef, maar ik geloof dat, als een universiteit een studie, een methodiek uitwerkt en onderbouwt, zij dat niet zomaar doet. Ik geloof hetzelfde wat dit rapport betreft.

Mevrouw Vogels insinueert dat de auteurs betrokken partij zijn. Ik denk dat ze gelijk heeft. Ik kan die vraag dus gedeeltelijk bijtreden. Misschien is het nuttig om – alvorens dit verder uit te rollen – ook eens de mening van een derde te vragen. Als we dit verder uitwerken, zal dit namelijk toch een zware budgettaire factuur zijn. Maar, als blijkt dat het werkt, vind ik dit een investering die de moeite waard is. Want eenieder die we uit de bijzondere jeugdzorg of problematische opvoedingssituatie kunnen houden, is een goede investering. Zodra ze erin zitten, kost het namelijk veel meer geld om ze eruit te krijgen.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Vooreerst wens ik in te gaan op uw stelling dat de Vlaamse overheid zou kiezen voor één welbepaald project voor opvoedingsondersteuning. Dat was ook de vraag van mevrouw De Vits. Ik heb al een aantal keren gesteld dat het heel duidelijk moet zijn dat de Vlaamse overheid niet kiest voor één specifiek project opvoedingsondersteuning. De laatste jaren heeft de Vlaamse overheid juist impulsen gegeven voor de uitbouw van een gediversifieerd aanbod van opvoedingsondersteuning waarbij ruimte gecreëerd werd om meerdere methodieken of programma's uit te bouwen.

Ik nodig u uit het brede landschap van methodieken en programma's te bekijken in de opvoedingswinkels, de centra voor kinderzorg- en gezinsondersteuning, de inloopteams, enzovoort. Ik nodig u ook uit de hulpverlening die niet gebaseerd is op dergelijke programma's in ogenschouw te nemen en te appreciëren. De overheid heeft nergens een verplichting opgelegd om te kiezen voor de implementatie van Triple P. Concreet kan ik verwijzen naar het spreekuur opvoedingsondersteuning volgens de methode Blokland, het STOP 4-7-programma, instapje, ervaringsgerichte oudergroepswerkingen, enzovoort.

Ook binnen Kind en Gezin, waar het Triple P-programma werd uitgebouwd in de eigen preventieve zorg in de provincie Antwerpen, werd daarnaast ook voor de implementatie van andere vernieuwende projecten opvoedingsondersteuning gekozen. Een voorbeeld is het STOP 4-7-programma dat wijd verspreid werd in het kader van de ambulante werking van de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning. Op de studiedag heb ik ter plaatse kennis genomen van het rapport over Triple P. We zullen dit uiteraard ook grondig bestuderen.

Een vraag die inderdaad nog moet worden beantwoord, is in welke mate de regioteamleden van Kind en Gezin ook buiten de provincie Antwerpen aan de slag zullen gaan met Triple P als methodische ondersteuning om versterkt opvoedingsondersteuning te kunnen aanbieden. Hieromtrent is nog niets beslist, integendeel, ik heb aan verschillende leden van de Commissie Jeugdzorg gevraagd om het debat over Triple P te voeren. Op basis van deze discussie zullen we dan later een beslissing nemen over de verdere implementatie.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, ik dank u voor uw kort, maar duidelijk antwoord. U kiest duidelijk niet voor één methodiek.

Het is wel zo – het voorbeeld waaruit ik geciteerd heb, toont dat ook aan – dat heel wat dienstverantwoordelijken deze methodiek wel opleggen aan hun medewerkers. Op deze manier krijg je wel een sterk gevoel van 'erbij horen of niet'. Ik heb het heel moeilijk met het sectaire karakter van deze methodiek. Ook met de commerciële kant ervan heb ik het moeilijk.

Ik ben blij dat u bevestigt dat u niet voor één methodiek kiest en dat u zegt dat er nog niets beslist is met betrekking tot de vierde 'uitrolling'. Ik zou u willen vragen om in te gaan op de

vraag – die ook wordt ondersteund door de heer Dehaene – om dit rapport voor te leggen aan een derde om te vragen wat de waarde is van dat zogenaamde evidence-based onderzoek. Ik denk dat dat erg belangrijk is.

Ik wil benadrukken dat ik nooit heb beweerd dat er een wetenschappelijke correlatie zou bestaan tussen dit rapport van professor Deboutte en het andere onderzoek dat plaatsvond in de provincie Antwerpen. Ik heb wel beweerd dat ze in schril contrast staan met elkaar. Het ene onderzoek stelt namelijk dat er minder problemen zijn, terwijl het andere zegt dat er veel meer zijn.

U hebt gezegd dat u aan de Commissie Jeugdzorg hebt gezegd dat het belangrijk is om er de maatschappelijke context bij te betrekken. Opvoedingsondersteuning doe je niet in een laboratoriumsituatie. Als je de vijf principes van Triple P bekijkt, zijn twee principes ervan duidelijk contextgebonden. Een eerste principe luidt: zorg voor een veilige en uitdagende omgeving voor je kinderen. Ik heb het al een aantal keren in de Commissie Jeugdzorg gezegd: je zult maar op een te klein appartement wonen met drie kleine kinderen en in een buurt waar de kinderen niet op straat kunnen spelen. Wat is dan een veilige en uitdagende omgeving?

Een van de andere principes is: zorg goed voor jezelf. Je zult maar geen geld hebben om de facturen te betalen of om eten te kopen voor je kinderen. Als je zoveel zorgen hebt, is het moeilijk om voor jezelf te zorgen, ook al wil je dat graag.

Een van de belangrijkste conclusies van de ad-hoccommissie was voor mij dat opvoedingsondersteuning absoluut nodig is, maar dat je dat niet in een laboratoriumsituatie kunt doen, maar in de context moet bekijken. Daarom is het belangrijk andere methodieken te gebruiken van andere groepen van mensen. Als we alleen methodieken gebruiken die van toepassing zijn op mensen die inderdaad een veilige omgeving voor hun kinderen kunnen creëren en die goed voor zichzelf zorgen, zijn we niet goed bezig. Op die manier werken we zeker niet preventief in het kader van wat er in de ad-hoccommissie wordt gezegd, namelijk ervoor zorgen dat kinderen niet in de bijzondere jeugdzorg terechtkomen.

Nogmaals, minister, ik dank u voor uw antwoord en ik neem graag de handschoen op om er samen met de collega's in de ad-hoccommissie verder over te praten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over acties in het kader van de Week van de Vrijwilliger en het Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk - 1447 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Voorzitter, u ziet er vandaag bijzonder goed uit. Ik zeg dit in het kader van de nationale Complimentendag. Het is niet alleen de Week van de Vrijwilliger, maar ook nog eens het Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk.

Minister, in dit kader verdubbelde u dit jaar het budget voor de vrijwilligers tot 2 miljoen euro. Dat is voor ons een zeer belangrijk signaal. Vrijwilligers en mantelzorgers vervullen een belangrijke functie binnen onze samenleving, zeker in de welzijns- en gezondheidssector. De vermaatschappelijking van de zorg is een rode draad in de beleidsnota en beleidsbrief. Vrijwilligers en mantelzorgers krijgen hierin een prominente rol toebedeeld. U wilt deze vrijwilligers beter ondersteunen en omkaderen, net om die informele zorg te stimuleren.

Veel vrijwilligersverenigingen geven aan te kampen met een probleem van rekrutering van vrijwilligers en het kostenplaatje. Voor een groot deel heeft dit te maken met het wijzigend

profiel van de vrijwilligers. Vroeger gingen mensen een engagement aan voor de rest van hun leven, vandaag kiezen ze voor een project of voor een concreet kortdurend engagement.

Vorig jaar is in deze commissie het probleem van het tekort aan vrijwilligers bij Tele-Onthaal op de agenda geplaatst. Uit uw antwoord bleek dat, naar aanleiding van uw bezoek aan Tele-Onthaal Limburg, de Federatie van Tele-Onthaaldiensten een overzicht zou opmaken van de kosten van vrijwilligerswerking en in het bijzonder de verplaatsingskosten van vrijwilligers.

In uw beleidsbrief 2010-2011 staat dat u in overleg met de sector de subsidie-enveloppe voor de centra voor Tele-Onthaal wil uitbreiden om de mogelijkheid te creëren hun vrijwilligerswerving en -werking verder te zetten en te blijven garanderen.

Minister, beschikt u reeds over het overzicht dat de Federatie van Tele-Onthaaldiensten maakte? Zo ja, heeft uw administratie hierover reeds een advies geformuleerd? Wat is de stand van zaken betreffende het overleg met de federatie over de uitbreiding van de subsidie-enveloppe voor de centra voor Tele-Onthaal? Hebt u voor uw acties rond de Week van de Vrijwilliger en het Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk overleg gepleegd met uw collega-ministers? Wat is de stand van zaken in deze samenwerking?

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, minister, ik wil me zeer graag aansluiten bij deze vraag omdat het deze week de Week van de Vrijwilliger is, maar het ook het Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk is. Ik zeg dat ik schepen van 'Vrije tijd' ben: sport, jeugd en cultuur.

In de jeugdsector is er het dossier van de decibels geweest. De jeugdwerkers hebben ook problemen om hun organisatie draaiende te houden door een tekort aan vrijwilligers omwille van de complexiteit die er rond hangt. Hetzelfde geldt voor de culturele verenigingen, maar vooral voor de sociale en de welzijnsverenigingen. Ze zeggen me geregeld dat ze problemen hebben om hun vereniging te laten leven omwille van de complexiteit en dergelijke.

Minister, collega Vera Jans heeft al gezegd dat u de nodige budgetten voor ondersteuning hebt vrijgemaakt. Hoe ziet u die ondersteuning? Zijn er al concrete projecten? Hoe ziet u dat in de heel nabije toekomst, voor mij 2011, het Jaar van de Vrijwilliger?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, collega's, ik dank u voor uw bijzonder sympathieke vragen. Als ik u zie, dan denk ik dat de lente begonnen is. *(Gelach)*

Ik sluit me aan bij uw waardering voor het vrijwilligerswerk en zeker in de Week van de Vrijwilliger in het Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk. Zij zijn een belangrijke partner in de ontwikkeling van ons welzijns- en gezondheidsbeleid.

De zorgnoden nemen in onze samenleving alleen maar toe. Om maximaal in te spelen op de noden en wensen van de vele hulpvragers en zorgbehoevenden en om tegelijk ook de zorgkost betaalbaar te houden, proberen we een beleid te voeren dat de klemtoon legt op vermaatschappelijking van de zorg. We trachten een zo groot mogelijke maatschappelijke integratie te bereiken van de persoon met nood aan zorg, ongeacht of het nu gaat over mensen met psychische of psychiatrische problemen en moeilijkheden, mensen met een handicap, mensen in armoede, oudere zorgbehoevenden of welke hulpvrager dan ook.

Het is belangrijk dat we daarom de mensen zoveel mogelijk die hulp en zorg aanbieden in hun vertrouwde sociale omgeving. Vrijwilligers en mantelzorgers nemen hierin een onmisbare en onmiskenbare plaats in. Zij bieden een bijzondere meerwaarde in het verbeteren van de kwaliteit van leven. Hun engagement, hun specifieke en complementaire deskundigheid, hun inzet en betrokkenheid maken zorg niet alleen betaalbaar, het biedt ook een antwoord op de toenemende maatschappelijke noden en verwachtingen. Mantelzorgers en

vrijwilligers maken dingen mogelijk die anders niet haalbaar zijn. Ik zal daarom, ook financieel, dit jaar bijzondere aandacht besteden aan de ondersteuning en de omkadering van het vrijwilligerswerk.

Op uw eerste twee vragen, mevrouw Jans, kan ik het volgende antwoorden. We beschikken over het overzicht van de kosten, en in het bijzonder de verplaatsingskosten, verbonden aan de vrijwilligerswerking van de Tele-Onthaaldiensten. Uit het advies dat onze administratie inmiddels bezorgde, blijkt dat de hoge verplaatsingskosten vaak een obstakel vormen in de werving en voor een langdurig engagement van de vrijwilligers. Vrijwilligers zijn in deze een belangrijke schakel in het garanderen van het aanbod van Tele-Onthaal. We willen dan ook maximaal nagaan wat we kunnen doen om de inzet en ondersteuning van deze mensen mogelijk te blijven maken. Vanuit deze vaststelling bekijken we samen met de federatie hoe we deze situatie kunnen remediëren of bijsturen.

U vroeg ook naar de samenwerking met collega-ministers. Vooreerst wil ik aangeven dat we prioritair duurzaam willen investeren in vrijwilligerswerk. Het vrijwilligerswerk stopt immers niet na 2011. Ieder jaar, iedere week blijft vrijwillig engagement een noodzaak. We gaan de middelen dus niet projectmatig inzetten, maar duurzaam. We zullen dus moeten kiezen.

Samen met mijn collega-minister bevoegd voor Cultuur ben ik verantwoordelijk voor het beleidskader en de subsidiering van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk. Zowel voor de Week van de Vrijwilliger als voor het Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk is het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk de coördinerende instantie. De Week van de Vrijwilliger is een initiatief van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk. Het steunpunt stelt autonoom het programma op in samenwerking met de provinciale steunpunten vrijwilligerswerk en Het Punt Brussel.

De Week van de Vrijwilliger past in de werking van het steunpunt waarvoor wij – mijn collega-minister bevoegd voor Cultuur en ikzelf – een jaarlijkse werkingssubsidie geven. Concreet gaat het om de volgende bedragen: 106.000 euro vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volkgezondheid en Gezin en 50.000 euro vanuit het beleidsdomein Cultuur. Dit jaar staat, onder meer, een studiedag op het programma rond regionale uitwisseling van vrijwilligersbeleid. Er werd voor deze studiedag samengewerkt met het Vlaams-Europees verbindingsgenootschap (vleva).

Wat betreft het Europees jaar van het vrijwilligerswerk hebben collega-minister Schauvliege en ikzelf ervoor gekozen om geen grootschalige promotiecampagnes te voeren. We hebben ervoor geopteerd om een extra subsidie toe te kennen aan het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk namelijk 70.000 euro vanuit Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en 35.000 euro vanuit Cultuur. Het steunpunt is immers door Europa aangeduid als ‘national coordinating body’ voor Vlaanderen. Zij moeten in opdracht van Europa en in cofinanciering met het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen een nationaal programma uitwerken.

Met de extra subsidie krijgt het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw de opdracht om een aantal zaken kwalitatief uit te werken. Het gaat hier over de ontwikkeling van een beter netwerk en goede contacten met de media, het vormgeven aan een databank ‘goede praktijken’ en het uitwerken van een betere begeleiding van de vrijwilligersorganisaties, van begeleiding op maat. Alle acties die in Vlaanderen worden ondernomen, zijn ook terug te vinden op de site www.eyv2011.be.

Daarnaast zijn we van plan om bij de federale regeringsonderhandelingen ook een aantal punten in verband met vrijwilligers te lanceren en er vragen over te stellen. Ik denk onder meer aan de verhoging van het jaarlijks plafond voor de onkostenvergoeding van vrijwilligers van oppasdiensten, in gastopvang en in de mindermobielen centrales en aan het opheffen van administratieve beperkingen die mensen tegenhouden om vrijwilligerswerk uit te voeren,

bijvoorbeeld door het niet hebben van de juiste arbeidskaart, het hebben van een uitkering van de RVA of van een mutualiteit.

Concreet voor wat de besteding van het miljoen euro betreft, zult u begrijpen dat een aantal zaken nog via de regering moet passeren. We zijn van plan om daar snel werk van te maken. U kunt ervan uitgaan dat het zich in grote mate zal concentreren op wat kan bijdragen tot de idee van de vermaatschappelijking van de zorg en de keuze om grotendeels niet projectmatig te werken, maar om meer in te zetten op een structurele verbetering en ondersteuning van het vrijwilligerswerk in de zorg- en welzijnssector.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Minister, ik dank u voor het antwoord. Het is heel goed dat er heel concreet gevolg werd gegeven aan de destijds gemaakte afspraken en dat er nu met de federatie zal worden gezocht naar oplossingen voor de aangehaalde problemen. We kunnen ons natuurlijk vinden in het feit dat we zoeken naar duurzame ondersteuningsmaatregelen en oplossingen, in plaats van naar kortdurende projecten die even effect hebben maar daarna weer stoppen.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Minister, ik dank u voor uw antwoord en ik sluit me daar graag bij aan. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we inderdaad zoeken naar een duurzame oplossing voor heel concrete problemen. U hebt ze trouwens opgesomd. Het gaat om problemen die al een tijdje leven en die met het oog op de toekomst zeker moeten worden aangepakt.

Ik heb nog één vraag. Wordt er, in gelijk wel fase, extra aandacht besteed aan het feit dat vooral de sociale welzijnsverenigingen worden geconfronteerd met de vergrijzing en met het probleem kampen om de opvolging van de vrijwilligers te verzekeren?

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen: Voorzitter, minister, u stelt duidelijk in uw antwoord dat vrijwilligers een belangrijke schakel zijn in de zorg voor de medemens en zeker voor mensen in armoede.

Ik wil nog een bekommernis meegeven. Vorig jaar was het het Europees jaar van de strijd tegen armoede en de sociale uitsluiting. Het is misschien ook belangrijk dat vanuit de Vlaamse Regering initiatieven worden genomen om de drempels weg te werken voor de mensen in armoede zelf. Er moet niet alleen voor hen worden gezorgd, het zou goed zijn dat ook zij de stap naar het vrijwilligerswerk zetten en op die manier opnieuw meer structuur in hun leven krijgen. Sociale cohesie is voor hen heel belangrijk. Deelnemen aan het vrijwilligerswerk kan een belangrijke hefboom zijn. Vanuit Vlaanderen kunnen we ter zake heel wat doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■